

Archeologisch onderzoek bij de Veerpoort te Schoonhoven

Hieronder wat voorlopige bevindingen. Ik beschik nog niet over uitgewerkte tekeningen. Dat maakt het beschrijven en duiden wat lastig.

De zware muur (onder ca. 45⁰ met de stadswal) bleek gefundeerd met een grenenhouten (paal)fundering de onderste laag metselwerk rust op planken van ca. 4,5 dik cm en 35 cm breed; deze liggen loodrecht op de muur; aan de voorkant (Lekzijde) bevond zich achter de voorste halve steen een doorgaande vierkante balk die als schuifhout was bedoeld (om het afschuiven van het metselwerk in de richting loodrecht op de muur te voorkomen).

De genoemde planken werden gedragen door drie doorgaande balken van ca. 14,5 x 27 cm (h x b); deze doorgaande balken hadden een extra ondersteuning middels houten paaltjes die hoofdzakelijk in grenen waren uitgevoerd; ze waren min of meer willekeurig geplaatst, met een onderlinge afstand van ca. 1,2 m een van de palen bleek van eiken; een poging om deze via dendrochronologisch onderzoek te dateren zou heel mooi zijn en levert mogelijk een meer afgebakende datering van de muur

De twee loodrecht op de bovengenoemde muur aangetroffen dwarsmuren bleken iets hoger te zijn gefundeerd, maar eveneens voorzien van een grenenhouten (paal)fundering; ook hier rustte het metselwerk op een plankenvloer; de planken lagen hier op twee doorgaande balken in de lengte van de muur (afm. ongeveer gelijk aan die onder de andere muur); merkwaardig was dat de houten fundering was ingehakt in de bovengenoemde muur; vermoedelijk om onderlinge zettingen zoveel mogelijk te voorkomen.

Het blijft buitengewoon lastig om de aangetroffen resten te duiden, laat staan nauwkeurig te dateren. het formaat en de keur van de baksteen wijzen op een datering aan het einde van de zeventiende eeuw. Op grond van het kaartmateriaal vooralsnog niet nauwkeuriger dat tussen 1649 (niet afgebeeld op Blaeu) en 1727 (plattegrond vesting in het NA). Als de dendro van de houten paal iets oplevert kan het archief-onderzoek op grond daarvan worden ingeperkt.

Leiden, 20 november 2015

Jan Dröge

bouwhistoricus BNB